E Batch – 2020- 2023

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४ द्वितीय वर्ष सत्र – ४

विषय:-समग्रलक्षी अर्थशास्त्र(भाग-२) (EC-402)

दिनांक: २३/०५/२०२४ गुण: १०० वेळ:स. १०.०० ते दु. १.०० सूचना: सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १. दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(80)

- १. आध्निक अर्थव्यवस्थेत व्यापारी बँकांचे महत्त्व त्यांच्या कार्याच्या आधारे स्पष्ट करा.
- २. पत नियंत्रण म्हणजे काय? पत नियंत्रणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- ३. पैशाच्या पुरवठ्याशी संबंधित विविध दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- ४. देयकातील तूट शिल्लक काय आहे? तूट कशी निर्माण होते? व्यापार संतुलनातील तूट दूर करण्यासाठी काय उपाययोजना करता येतील?

प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही तीन)

(30)

- १. भारतातील बँकांचे राष्ट्रीयीकरण करण्याची गरज स्पष्ट करा.
- २. निकट मुद्रा आणि पैसा यातील फरक सांगा.
- ३. पैशाचा उत्पन्न-व्यय सिद्धांत स्पष्ट करा.
- ४. व्यापार म्हणजे काय? व्यापाराचे प्रकार थोडक्यात सांगा.
- ५. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची स्थापना का झाली आणि आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. टीपा लिहा.(कोणत्याही दोन)

(३०)

- १. गुणात्मक पत नियंत्रण उपायांच्या मर्यादा
- २. फिशरच्या विनिमय सिद्धांताची गृहीतके
- ३. मुक्त व्यापाराचे गुण
- ४. खरेदीशक्ती सिद्धांत

समग्रलक्षी अर्थशास्त्र (भाग-२) (EC-402) ALD/ I

Translation in English

Sub: Macro Economics(Part-II) (EC-402)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)1. Explain the importance of commercial banks in a modern economy with respect to their functions 2. What is credit control? Explain the objectives of credit control 3. Explain the different approaches related to the supply of money 4. What is deficit balance of payment? How is deficit created? What measures can be taken to overcome deficit in the balance of trade Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)1. Explain the need to nationalize banks in India 2. State the difference between near money and money 3. Explain the income-expenditure theory of money 4. What is trade? Explain the types of trade briefly 5. Explain why IMF was established and the objectives of IMF Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)1. Limitations of selective credit controls measures 2. Assumptions of Fisher's quantity theory of money 3. Merits of free trade 4. Purchasing Power Parity theory